

แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน
สังกัดศูนย์การบินทหารบก

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก เชิดศักดิ์ พรหมลึงค์

หัวหน้ากองยุทธการและการข่าวศูนย์การบินทหารบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2566

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน

สังกัดศูนย์การบินทหารบก

โดย พันเอก เชิดศักดิ์ พรหมลั้งค์

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2566 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี

(จกจ ชันดี)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ประภาส แก้วศรีงาม)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(วิษณุศรัตม์ แก่นทอง)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก หญิง

(กนิษฐา ฐิติวัฒนา)

กรรมการ

พันเอก

(ทัพพงษ์ บำเรอราช)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก เชิดศักดิ์ พรหมลั้งค์
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก
วันที่	6 กันยายน 2566 จำนวนคำ : 9,736 จำนวนหน้า : 32
คำสำคัญ	ศักยภาพด้านการบิน ศูนย์การบินทหารบก
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบิน เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบิน ประกอบด้วย 1. องค์ความรู้ 2. ทักษะ 3. แนวความคิดส่วนบุคคล 4. ทักษะ 5. แรงจูงใจ 6. การพัฒนาด้านความรู้ 7. พัฒนาการใช้ภาษาต่างประเทศ และ 8. การทำงานร่วมกันเป็นทีม สำหรับแนวทางสำหรับการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินที่ศูนย์การบินทหารบกที่ควรจะต้องเร่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรมในแต่ละด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการฝึกอบรม 2. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน 3. ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง 4. ด้านการฝึก และ 5. การประเมินค่าฝีมือบิน เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพด้านการบินและสอดคล้องกับเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Cherdsak Promlang
TITLE: Guidelines for developing aviation potential of pilots under the Royal Thai Army Aviation Center
DATE: 6 September 2023 **WORD COUNT :** 9,736 **PAGES :** 32
KEY TERMS: Aviation Potential , Army Aviation Center
CLASSIFICATION: Unclassified

Subject research Guidelines for developing aviation potential of pilots under the Royal Thai Army Aviation Center. The objective is to study the current state of aviation technology and to study factors affecting the development of aviation potential of pilots under the aviation center to lead for the development of aviation potential of pilots under the Royal Thai Army Aviation Center. The results of the research revealed that the Components affecting the development of aviation potential of pilots under the Aviation Center consisted of 1. Knowledge 2. Skills 3. Personal concepts 4. Attitudes 5. Motivation 6. Knowledge development 7. Developing the use of foreign languages and 8. Working together as a team. In part of guidelines for developing aviation potential of pilots at the Army Aviation Center that should be continuously accelerated to be concrete in each aspect, consisting of 1. Training 2. Development of pilot quality 3. High technology training aids

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารการวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ โดยความกรุณาจากคณะอาจารย์วิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ และประสบการณ์อันทรงคุณค่า ข้าพเจ้าขอขอบคุณ พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก หลิง กนิษฐา จิตติวัฒนา อาจารย์ประจำกลุ่มวิจัย ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำแนะนำปรึกษา และขอขอบพระคุณ พันเอก วิษณุศรัตม์ แก่นทอง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำผ่านมุมมองจากแนวคิดอันทรงคุณค่าจากประสบการณ์ และ พลตรี ฌกาจ ชันดี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก และคณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ที่ได้มอบคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อันมีค่ายิ่งที่ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้บังคับบัญชา ศูนย์การบินทหารบก รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการให้ความร่วมมือเพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลต่าง ๆ จนทำให้สามารถทำการวิจัยได้สำเร็จ ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกประการ

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่ให้กำลังใจที่ดีเสมอมา และเพื่อนกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ รวมไปถึงกำลังใจต่อผู้วิจัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อภารกิจที่ได้รับมอบได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
เทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน	10
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน	
สังกัดศูนย์การบินทหารบก	15
แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก	20
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	
การเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
สรุปแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก	28
บทที่ 4 บทสรุป	
สรุปผลการวิจัย	30
ข้อเสนอแนะ	31
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภารกิจสำคัญของทหารตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย¹ คือ การพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยกองทัพบกก็เป็นองค์กรหนึ่งที่มีภารกิจหน้าที่ในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และมีหน้าที่ในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีภารกิจอื่น ๆ อีกมากมาย รวมถึง การช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน เช่น การดับไฟป่า การทำฝนหลวง การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาอุทกภัย การรับส่งผู้ป่วยทางอากาศในพื้นที่ที่เป็นหุบเขาสูงที่การเดินทางด้วยรถยนต์เป็นไปด้วยความยากลำบาก เป็นต้น โดยภารกิจดังกล่าวนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ยุทธโธปกรณ์ที่หลากหลายและเหมาะสมในการสนับสนุนการปฏิบัติในแต่ละภารกิจจึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการใช้อากาศยานสนับสนุนภารกิจต่างๆจึงมีความจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งศูนย์การบินทหารบกเป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพบก มีบทบาทและภารกิจเป็นหน่วยสายวิทยาการด้านการบินของกองทัพบก และเป็นหน่วยสนับสนุนการรบซึ่งมีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถตอบสนองภารกิจทั้งปวงของกองทัพบกได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากโลกปัจจุบันอยู่ในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ทำให้ระบบราชการไทยต้องมีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องมีการพัฒนานโยบาย กฎและระเบียบต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและส่งเสริมการปฏิบัติงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งต้องพัฒนาศักยภาพของกำลังคนภาครัฐให้สอดคล้องและรองรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ในด้านการบินทหารบกนั้น นักบินนับว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญที่ควรจะได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้

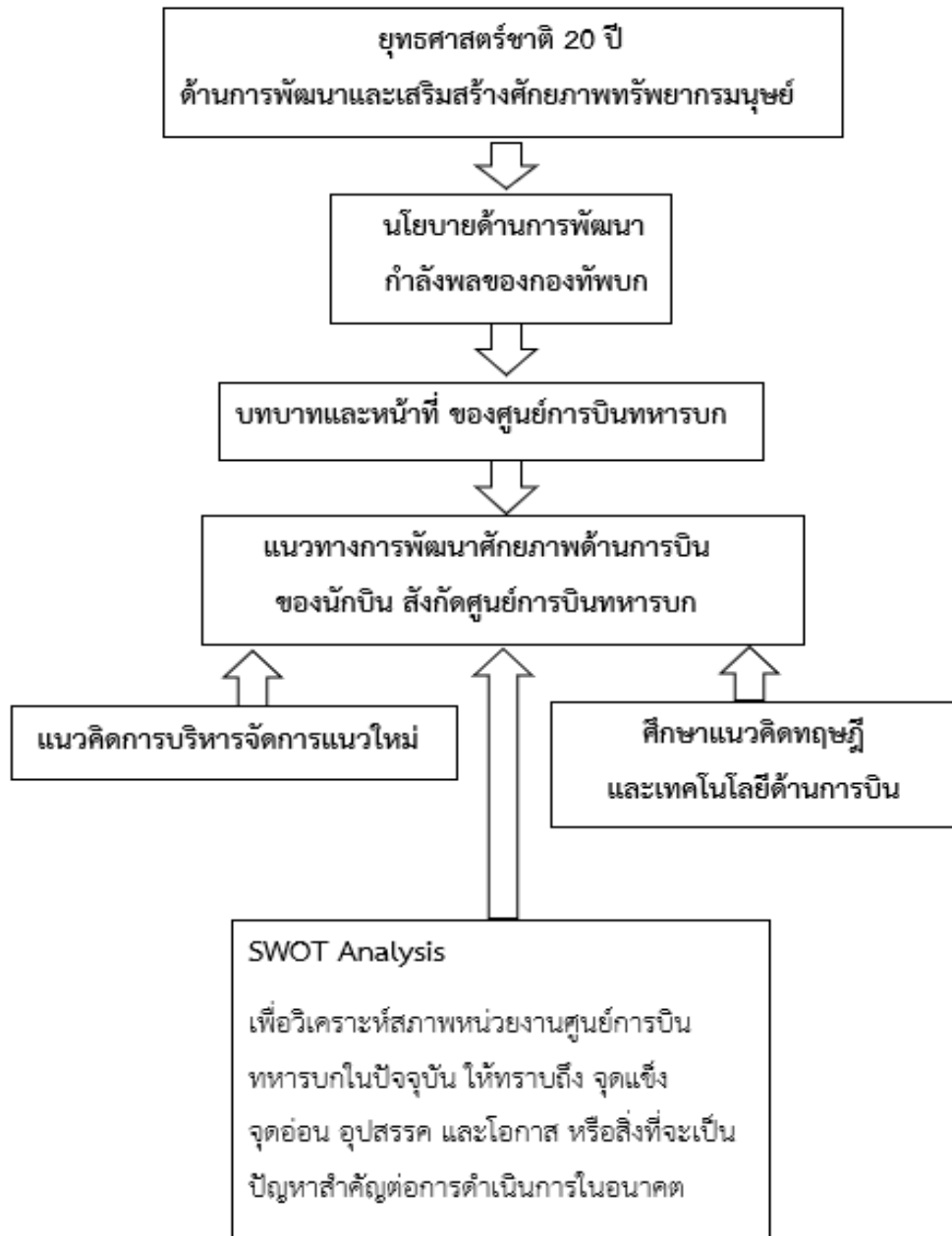
ทักษะ ประสบการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านการบินเพื่อให้สามารถรองรับกับเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมด้านการบินที่เปลี่ยนแปลงไปให้สามารถปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี² (2561- 2580) ด้านที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่ได้เน้นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรและศักยภาพมนุษย์เพื่อความมั่นคงยั่งยืนแต่อย่างไรก็ตามแนวทางที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องพึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องหลายด้านเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างได้อย่างครอบคลุม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก เพื่อยกระดับความเป็นมาตรฐานสากลทางด้านการบิน และมีความพร้อมตอบสนองต่อภารกิจที่จะได้รับมอบจากกองทัพบกได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. แนวทางที่ใช้ในการศึกษา

ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบก กำหนด

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ศึกษาเนื้อหาจากแนวคิดทฤษฎี และเทคโนโลยีด้านการบิน รวมถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก จากเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ และเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้องกับด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก

2.2 ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่ ธ.ค.65 - พ.ค.66

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจาก ระเบียบ คำสั่ง คู่มือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องด้านการบิน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยใช้แนวคิดทฤษฎี SWOT Analysis และ การบริหารจัดการแนวใหม่ เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระยะเวลา กิจกรรม	ธ.ค.65	ม.ค.66	ก.พ.66	มี.ค.66	เม.ย.66	พ.ค.66
เสนอโครงการวิจัย	←→					
เก็บรวบรวมข้อมูล		←→				
วิเคราะห์ข้อมูล			←→			
สรุปผลและอภิปรายผล					←→	
จัดทำรูปเล่มวิจัย						←→

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพเทคโนโลยีด้านการบินที่เปลี่ยนแปลงไป องค์กรประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน และแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก
2. ทำให้ศูนย์การบินทหารบก มีความพร้อมในการตอบสนองต่อภารกิจที่ได้รับมอบจาก กองทัพบกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทำให้การบินทหารบกมีความเป็นมาตรฐานสากล และมีความปลอดภัยสูงสุด ประชาชนศรัทธา ผู้บังคับบัญชาเชื่อมั่น

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า ยุคข้อมูลข่าวสารมาถึงพร้อมกับอินเทอร์เน็ต เนื่องจากได้รับการพัฒนาจนถึงปี 1970 และเปิดตัวตลอดช่วงปี 1980 และยังคงพัฒนามาจนถึงทุกวันนี้³ ดังนั้นการนำเทคนิคดิจิทัลมาใช้ในการบินจึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเวลาเดียวกัน และยังคงดำเนินต่อไปในปัจจุบัน ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์ดิจิทัลในการออกแบบเครื่องบินได้รับการพัฒนาโดยบริษัทการบินและอวกาศขนาดใหญ่ตลอดช่วงทศวรรษที่ 1970 และรวมถึงเทคนิคต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ความเครียดขององค์ประกอบโครงสร้างวัสดุอากาศยานเพื่อให้อากาศยานเกิดความคงทนและเพิ่มประสิทธิภาพในการบินมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและ เสริม สร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยให้คนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ ต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมี สุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและ ยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็ม โดยการพัฒนาจะต้องมีความสอดคล้อง กับศักยภาพ

ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงพหุปัญญา ของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนา ระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนา ทักษะฝีมือ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถ ยกกระดับ เป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ สำคัญใน การพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มี สมรรถนะที่มีคุณภาพสูง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถต่อยอดการประกอบ อาชีพได้อย่างมั่นคง

2. แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566-2570⁴

กองทัพบก โดย กรมกำลังพลทหารบก ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากำลังพลและระบบงาน ด้านกำลังพลของกองทัพบกไว้เป็นกรอบสำหรับการดำเนินการด้าน กำลังพลและระบบงานด้านกำลังพล ของกองทัพบก ซึ่งได้มีการดำเนินการจัดตั้ง คณะทำงานเพื่อพิจารณาจัดทำแผนฯ รวมทั้งจัดการสัมมนา หน่วยขึ้นตรงต่อกองทัพบก เพื่อร่วมพิจารณากลับกรองแผนฯ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อให้แผนฯ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถปฏิบัติได้จริง มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและ ยุทธศาสตร์ การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม ช่วยในการกำหนดทิศทางการ ดำเนินงานด้านกำลังพล ของกองทัพบกให้ชัดเจน รวมถึงช่วยผลักดันให้เกิดการบูรณาการ งานด้านกำลังพลของกองทัพบก ในทุกส่วนงานที่จะสอดคล้องไปกับแนวทางของหน่วย เหนือ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยต่างๆ สามารถปฏิบัติภารกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผล สัมฤทธิ์สูงสุดมากยิ่งขึ้น แผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566-2570 (5 ปี) ที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางของการพัฒนางานด้านกำลังพลในอนาคต มีประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนา จำนวน 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความพร้อมของระบบบริหารงานกำลังพลที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มุ่งสู่การ เป็นองค์กรดิจิทัล เพื่อตอบสนองต่อภารกิจในศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ต่อต้านการทุจริตประพฤตินิยม ชอบ ยึดมั่นระเบียบ วินัย และมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความรู้ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และ รองรับการ เปลี่ยนแปลงสู่เทคโนโลยีดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมสิทธิสวัสดิการ มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่กำลังพลและครอบครัว จัดสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทัพบก ให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 กำลังพลขององค์กร มีเกียรติศักดิ์ศรีมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร

บทบาทและหน้าที่ของศูนย์การbinทหารบก⁵

1. **ภารกิจศูนย์การbinทหารบก** เป็นส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพบก มีการจัดตามอัตราเฉพาะกิจหมายเลข 4700 มีภารกิจ 3 ประการคือ

1.1 วางแผน อำนวยการ กำกับ การ และดำเนินการฝึก และศึกษาเกี่ยวกับ กิจการของกองทัพบก

1.2 ดำเนินการวิจัย พัฒนากำหนดหลักนิยมและทำตำราในทางวิทยาการ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีผู้บัญชาการศูนย์การbinทหารบก เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

2. **การแบ่งมอบ** เป็นส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพบก

3. **ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่สำคัญ**

3.1 อำนวยการควบคุมและดำเนินการฝึกศึกษาเกี่ยวกับ กิจการbinทหารบกให้กับกำลังพลของกองทัพบก และเหล่าอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2 เสนอแนะและให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับกิจการbinทหารบกให้กับหน่วยและสายวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

3.3 เสนอแนะ แนะนำ กำกับดูแลเกี่ยวกับกิจการบินนिरภัยการบินของ กองทัพบก

3.4 ศึกษา วิจัยและพัฒนาตลอดจนรวบรวมสถิติเกี่ยวกับ กิจการบิน ทหารบก

3.5 ผลิตและควบคุมกำลังพลที่เป็นนักบิน ช่างเครื่องบิน และ ผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับกิจการบินทหารบก

3.6 ปฏิบัติการบินสนับสนุนทั่วไปต่อหน่วยทหารทั้งภารกิจธุรการ และ ส่งกำลังบำรุง และภารกิจอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.7 ปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่กองทัพบกแบ่งมอบให้

4. บทบาทศูนย์การบินทหารบก มีหน้าที่ในการปฏิบัติใน 2 บทบาท คือ

4.1 บทบาทในฐานะหัวหน้าสายวิทยาการการการบินทหารบก

4.2 บทบาทในฐานะเป็นหน่วยสนับสนุนการรบ

ซึ่งบทบาทในฐานะหัวหน้าสายวิทยาการการการบินทหารบกนั้น มีหน่วย ปฏิบัติ คือ โรงเรียนการบินทหารบก เป็นหน่วยรับผิดชอบในการผลิตเจ้าหน้าที่การบิน ทหารบก ซึ่งกองวิทยาการเป็นหน่วยรับผิดชอบในการจัดทำหลักนิยมและทำสรรพตำรา ทางวิทยาการการการบินทหารบก และแผนกนिरภัยการบิน ที่เป็นหน่วยรับผิดชอบด้านนिरภัย การบินของกองทัพบก ในส่วนของบทบาทในฐานะเป็นหน่วยสนับสนุนการรบ ศูนย์การบิน ทหารบก ได้จัดอากาศยานและกำลังพล สนับสนุนแผนงานการต่อสู้เพื่อเอาชนะ คอมมิวนิสต์ และแผนยุทธการต่างๆของกองทัพบก ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2510 เป็นต้นมา โดยมีหน่วยในการรับผิดชอบหลักในปัจจุบันคือ กรมบิน ซึ่งมีหน่วยบินในบังคับบัญชา จำนวน 6 กองพันบินประกอบด้วย 5 กองพันบินปีกหมุน และ 1 กองพันบินปีกติดลำตัว ซึ่งหน่วยบินเหล่านี้ มีภารกิจหลักในการสนับสนุนหน่วยทหารภาคพื้น ด้วยการปฏิบัติการ ทางอากาศ ทั้งภารกิจทางยุทธวิธี และภารกิจอื่นๆตามที่ได้รับมอบ

ศูนย์การบินทหารบกมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบ ต่อภารกิจ 4 ประการ ของกองทัพบก ในการป้องกันประเทศ, การรักษาความมั่นคง ภายใน, การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และการช่วยพัฒนาประเทศ โดยในที่ตั้งปกติ

ศูนย์การบินทหารบก ได้จัดอากาศยาน และกำลังพลสนับสนุนภารกิจส่วนรวมของ กองทัพบกตามที่ได้รับมอบ เช่น ถวายการสนับสนุนพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ รวมถึงสนับสนุนบุคคลสำคัญต่างๆและให้การสนับสนุนการฝึกศึกษาของหน่วย / เหล่าสายวิทยาการ สนับสนุนการฝึกพร้อม / ผสมกับกองกำลังชาติพันธมิตร การป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด การต่อต้านการก่อการร้ายสากล การฝึกทดสอบแผนป้องกัน ประเทศ และภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบอีกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังให้การสนับสนุนใน ภารกิจการปฏิบัติการทางทหารที่มีใช้สงคราม ซึ่งศูนย์การบินทหารบกมีขีดความสามารถ ในการให้ความช่วยเหลือค้นหาและกู้ภัยต่อผู้ประสบภัยพิบัติ เพื่อสนับสนุนส่วนราชการ และองค์กรอื่น ในการบรรเทาสาธารณภัย ตามที่กองทัพบกมอบหมาย

เทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน

1. ด้านอากาศยาน

1.1 ระบบช่วยบินอัตโนมัติในระหว่างทำการบิน

อากาศยานในปัจจุบันส่วนใหญ่จะมีการติดตั้งระบบช่วยบินอัตโนมัติ เพื่อช่วยในการทำงานของอากาศยานทุกประเภท ในการทรงตัวบนอากาศให้อยู่ในรูปแบบ ที่สมดุลในการเดินอากาศมากที่สุด

1.2 ระบบวัสดุและโครงสร้าง

วัสดุคอมโพสิต (composite Material) ใช้กันอย่างแพร่หลายใน อุตสาหกรรมอากาศยาน และช่วยให้วิศวกรสามารถเอาชนะอุปสรรคที่เคยพบเมื่อใช้วัสดุ แต่ละชั้นได้ วัสดุที่เป็นส่วนประกอบจะคงเอกลักษณ์ของตนไว้ในวัสดุผสมและไม่ละลาย หรือรวมเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์ วัสดุเหล่านี้สร้างวัสดุ ไฮบริด ที่มีคุณสมบัติทางโครงสร้าง ที่ดีขึ้นการพัฒนาวัสดุคอมโพสิตน้ำหนักเบาและทนต่ออุณหภูมิสูงจะช่วยให้เครื่องบินรุ่นใหม่ ที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสามารถเป็นจริงได้ การใช้วัสดุดังกล่าวจะช่วยลดการใช้เชื้อเพลิง ปรับปรุงประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการดำเนินงานโดยตรงของเครื่องบิน

1.3 ระบบเครื่องยนต์

ช่วงเวลานี้ได้เห็นการเพิ่มขึ้นของการใช้ระบบไฟฟ้าสำหรับเครื่องบินเบาและ อากาศยานไร้คนขับ (UAV) อย่างกว้างขวางและความสามารถในการจ่ายไฟของเทคโนโลยีแบตเตอรี่ที่มีประสิทธิภาพสูง มีกำลังแรงสูงในมอเตอร์ไฟฟ้า ต้นทุนที่ลดลง และระบบควบคุมและการจัดการด้วยคอมพิวเตอร์ที่ซับซ้อน ในขณะเดียวกัน เครื่องยนต์อากาศยานแบบธรรมดา ทั้งแบบลูกสูบและแบบเทอร์โบได้ผ่านกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นและประหยัดเชื้อเพลิง ในขณะเดียวกันก็ปล่อยมลพิษน้อยลง

1.4 อากาศยานไร้คนขับ

ก่อนยุคดิจิทัล อากาศยานไร้คนขับ (UAV) หรือโดรนถูกใช้งานอย่างจำกัด โดยมีทั้งความสามารถในการนำทางที่จำกัด หรือการเชื่อมโยงการควบคุมด้วยคลื่นวิทยุที่มีช่องโหว่กลับไปยังนักบิน ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเซนเซอร์น้ำหนักเบาและต้นทุนต่ำ เช่น กล้องดิจิทัล ร่วมกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พกพา ที่ติดตั้งบนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ถูกนำมาใช้งานมากขึ้นในบทบาทพลเรือน และกองทัพ

2. ด้านภาคพื้น

2.1 พัฒนาระบบเครื่องช่วยการเดินอากาศให้มีความทันสมัยประกอบด้วย

2.1.1 สถานีวิทยุสื่อสารการบิน

2.1.2 สถานีเครื่องช่วยการเดินอากาศ VOR (Very High Frequency Omni - Directional Range) เป็นเครื่องช่วยฯ ที่บอกมุมของโลก (Azimuth) ให้กับเครื่องบินโดยจะส่งคลื่นวิทยุออกไปเป็นมุมต่าง ๆ 360 องศา รอบสถานี

2.1.3 เครื่องช่วยการเดินอากาศ ILS (Instrument Landing System) เป็นเครื่องช่วยฯ ที่ช่วยให้นักบินสามารถนำเครื่องบินร่อนลงสนามบินในภาวะที่ทัศนวิสัยต่ำได้อย่างปลอดภัย

2.1.4 เครื่องช่วยการเดินอากาศ RADAR เป็นระบบติดตามอากาศยาน ให้ประโยชน์ในการควบคุมจราจรทางอากาศ สามารถเห็นตำแหน่งของเครื่องบิน

2.1.5 เครื่องช่วยการเดินอากาศ VISUAL AID ประกอบด้วย

- PAPI (Precision Approach Path Indicator System)

เป็นเครื่องช่วยการเดินอากาศ ในการร่อนลงสู่พื้นแบบฉายแสงความเข้มสูง

- ALS (Approach Light System) เป็นเครื่องช่วยการเดินอากาศแบบใช้แสงไฟ ติดตั้งอยู่หัวทางวิ่งด้านที่เครื่องบินร่อนลง เพื่อนำร่องเครื่องบินให้เข้ามาหาทางวิ่งของสนามบิน

2.1.6 Instrument Approach Procedure (IAP) และ Standard Instrument Departure (SID) และ Standard Terminal Arrival Routes (STAR) Instrument Flight Procedure เป็นแผนแบบที่กำหนดเส้นทางบินมาตรฐาน / พื้นที่ / ความสูง สำหรับ การ Maneuvering ที่ปลอดภัย

2.2 ระบบการผลิต ใช้เทคนิคดิจิทัลอย่างแพร่หลายเพื่อการออกแบบและนำไปสู่การผลิตเครื่องบิน ซึ่งทำให้นักออกแบบสามารถสร้างเครื่องบิน สร้างแบบจำลองลักษณะที่สอดคล้องกับระบบกลไกทางอากาศพลศาสตร์ รวมถึงออกแบบส่วนประกอบการผลิตต่างๆได้ภายในโดเมนดิจิทัลแบบ end-to-end เดียว

2.3 ระบบการควบคุมการจราจรทางอากาศ ในหลายประเทศการควบคุมจราจรทางอากาศมีให้บริการทั้งแบบส่วนบุคคล ทางทหาร และเชิงพาณิชย์ภายในน่านฟ้า ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของเที่ยวบิน และระดับของน่านฟ้า ผู้ควบคุมการจราจรทางอากาศอาจออก คำสั่ง (instructions) ซึ่งนักบินจะต้องปฏิบัติตาม หรือออก คำแนะนำ (advisories) (รู้จักกันในนาม ข้อมูลการบิน (flight information) ในบางประเทศ) ซึ่งนักบินอาจใช้ดุลยพินิจของตนหรือเพิกเฉยได้ ผู้รับผิดชอบเที่ยวบินทั้งหมด (Pilot in command) เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการปฏิบัติการสำหรับความปลอดภัยของอากาศยาน และในบางครั้งสำหรับกรณีฉุกเฉินอาจมีการเบี่ยงเบนจากคำสั่งของผู้ควบคุมการจราจรทางอากาศ ตามขอบเขตที่กำหนดไว้เพื่อให้สามารถใช้ดำเนินการความปลอดภัยของอากาศยานได้ ระบบคอมพิวเตอร์สมัยใหม่สามารถตรวจสอบเส้นทางการบินของเครื่องบินจำนวนมากขึ้นในเวลาที่กำหนดทำให้ผู้ควบคุมสามารถจัดการเครื่องบินได้มากขึ้นและมุ่งเน้นไปที่กระบวนการตัดสินใจและติดตามผล

3. ระบบการฝึกอบรม

3.1 การฝึกอบรมในห้องเรียน มีการพัฒนาการเรียนด้วยระบบห้องเรียนอัจฉริยะ(Smart Classroom) หมายถึง ห้องเรียน หรือแหล่งการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นในลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากห้องเรียนปกติโดยทั่วไป เพื่อใช้สำหรับการเสริมสร้างและพัฒนาประสบการณ์ทางการเรียนการสอน,การฝึกอบรมรวมทั้งการฝึกทักษะและความรู้ในด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปปรับใช้ในอนาคตได้โดยมีจุดเน้นในด้านของการมีปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนร่วมกันกับเทคโนโลยีที่หลากหลายของสื่อในรูปแบบต่าง ๆ

3.2 การฝึกบิน มีการใช้เครื่องช่วยฝึกบินจำลอง (Flight simulator) เพื่อช่วยให้นักบินฝึกทำการบินก่อนที่นักบินจะลงมือขับเครื่องบินจริง โดยทั่วไปแล้วก่อนที่นักบินจะได้บินเครื่องบินจริงนั้น ต้องผ่านการฝึกฝนด้วยเครื่องจำลองการบินก่อน ภายในเครื่องจำลองการบินจะจำลองทั้งภาพ เสียง และแรงสั่นสะเทือนจากการทำการบินจริง เพื่อให้ นักบินได้ทราบว่าท่าทางการบินที่นักบินบินอยู่นั้นมีความปลอดภัยมากเพียงใด ซึ่งขณะทำการบินนั้นผู้เป็นเจ้าของหน้าที่จะสามารถปรับแต่งสถานการณ์ได้ เพื่อให้นักบินแก้ปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างปลอดภัยต่อผู้โดยสารและเครื่องบินเอง เหตุการณ์ต่างๆนั้น อาทิเช่น เครื่องยนต์ใช้การไม่ได้ สภาพอากาศไม่ดี ฝนตก หมอกหนา และอื่นๆอีกมากมาย ซึ่งห้องนักบินภายในเครื่องจำลองการบินนั้น จะจำลองห้องนักบินจริงมาเพื่อให้เกิดความสมจริง และอุปกรณ์บางตัวยังสามารถถอดออกไปใช้ในเครื่องบินจริงได้อีกด้วย นักบินยังถูกมอบหมายให้ฝึกบินเก็บชั่วโมงบินในเครื่องจำลองการบินอีกเป็นประจำเพื่อให้เกิดความชำนาญในการทำการบิน

4. ระบบนิรภัยการบินภาคพื้น

เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัยมีคุณสมบัติและได้รับการพัฒนาที่เหมาะสม สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ของอากาศยาน สำนักงานคณะกรรมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัยโดยมีการพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

4.1 กำหนดให้มีการฝึกอบรมที่เหมาะสมแก่บุคลากรของหน่วยงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบประกอบด้วย

- การฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารเกี่ยวกับ แผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ (State Safety Program: SSP) และ ระบบการจัดการด้านนิรภัย (Safety Management System: SMS) นโยบายความปลอดภัย วัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัย และระดับสมรรถนะความปลอดภัยที่ยอมรับได้
- การฝึกอบรมสำหรับผู้ตรวจสอบด้านการบินและ การประเมินระบบการจัดการด้านนิรภัย การประเมินตัวชี้วัดสมรรถนะความปลอดภัย และการกำกับดูแลการจัดการ ด้านนิรภัยของผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือน
- ทักษะด้านสังคม (Soft skills) เช่น ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การเจรจาต่อรอง การแก้ไขความขัดแย้ง เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจสอบด้านการบินและผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการปรับปรุงสมรรถนะความปลอดภัยและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- การฝึกอบรมสำหรับบุคลากรด้านกฎหมายเกี่ยวกับการพิทักษ์ข้อมูลและแหล่งข้อมูลด้านความปลอดภัย และนโยบายการบังคับใช้กฎหมาย

4.2 การฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติจะต้องมีการประสานร่วมกันระหว่างองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องและกรอบการฝึกอบรมเรื่อง แผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ (State Safety Program: SSP) และ ระบบการจัดการด้านนิรภัย (Safety Management System: SMS) ควรสะท้อนขั้นตอนและกระบวนการแผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ (State Safety Programme: SSP) ที่เหมาะสมกับความเป็นจริง

4.3 กำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการฝึกอบรมภายใน

4.4 จัดทำแผนการฝึกอบรม SSP และ SMS สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยจัดลำดับความสำคัญให้กับบุคลากรที่ดำเนินการด้าน SSP และ SMS รวมทั้งผู้ตรวจสอบระบบการจัดการด้านนิรภัยของผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือน

4.5 จัดทำการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training need analysis) เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีสมรรถนะที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ตรวจติดตามระบบการจัดการด้านนิรภัย

4.6 จัดการฝึกอบรมซึ่งสร้างการตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่และความสำคัญของส่วนงานต่างๆ ขององค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงเข้าใจความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในภาพรวม

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก

จากการศึกษาสภาวะแวดล้อมด้านเทคโนโลยีด้านการบินในปัจจุบันและการรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการมุ่งพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งและควรจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินคือปัจจัยสำคัญรวมถึงเป็นกลยุทธ์ที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บังคับบัญชาและองค์กรอื่น ๆ ตลอดจนเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ทั้งในด้าน ความรู้(Knowledge) ทักษะ (Skill) บทบาททางสังคม (Social Role) ภาพพจน์ หรือมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวเอง (Self-image) และ แรงจูงใจ/เจตคติ (Motive/Attitude) อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบกควรมีการมุ่งพิจารณา ดังนี้

1. **องค์ความรู้ (Knowledge)** คือ ความรู้ที่บุคคลนั้นมีอยู่ เป็นความรู้ที่เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

2. **ทักษะ (Skill)** คือ ความสามารถที่ได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเฉพาะตัวขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะนี้เกิดขึ้นได้ทั้งจากพรสวรรค์ ตลอดจนการศึกษาและฝึกฝนเป็นประจำ

3. **แนวความคิดส่วนบุคคล (Self-concept)** คือ กรอบความคิด ค่านิยม การรับรู้ และสิ่งที่ยึดถือส่วนตัวที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นการตีความส่วนบุคคล

4. **ทัศนคติ (Attitude)** คือ การตีความความคิดเห็นตลอดจนมุมมองของบุคคลนั้นต่อสิ่งๆ หนึ่งตามแนวความคิดและความเชื่อ ตลอดจนบรรทัดฐานของตน ซึ่งส่งผลต่อการกระทำคำพูด และพฤติกรรมที่แสดงออกมาได้

5. **แรงจูงใจ (Motivation)** คือ สิ่งที่ตั้งใจและกระตุ้นให้เกิดการกระทำที่คนคนนั้น พึงใจจะกระทำ

6. **การพัฒนาด้านความรู้** โดยมุ่งเน้นพัฒนาความรู้ด้านอื่นๆ ได้แก่ ความรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐานองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับงาน และ การมีภาวะผู้นำทางทหาร

7. **พัฒนาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ** เพื่อให้มีทักษะในการติดต่อสื่อสารทางอากาศกับหอบังคับการบินเพื่อให้ความเป็นมาตรฐานสากล

8. **การทำงานร่วมกันเป็นทีม (Aviation Resource Management : ARM)** เพื่อให้เกิดความปลอดภัยด้านการบิน

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของหน่วยงานศูนย์การบินทหารบก

จากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของหน่วยงานศูนย์การบินทหารบก ที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก ดังนี้

1. จุดแข็ง (Strengths)

1.1 ศูนย์การบินทหารบกเป็นหน่วยหัวหน้าสายวิทยาการการบินทหารบก และเป็นหน่วยหลักในการผลิตบุคลากรด้านการให้กองทัพบก

1.2 ศูนย์การบินทหารบก สามารถปฏิบัติภารกิจตอบสนองนโยบายของกองทัพบกได้ทั้งด้านการทหารและมิใช่การทหาร โดยมีหน่วยบินปฏิบัติงานอยู่ทั่วประเทศ ภูมิภาคของประเทศไทย

1.3 ศูนย์การบินทหารบก มีการดำเนินการด้านมาตรฐานการบิน โดยจัดให้มีการตรวจสอบและจัดมาตรฐานการบินแก่ กำลังพลประเภทนักบิน เป็นประจำทุก 6 เดือน เพื่อทบทวนและรักษาคุณภาพของบุคลากรด้านการบิน

1.4 ศูนย์การบินทหารบก มีกำลังพลที่มีความรู้ความสามารถ มีความภูมิใจในหน่วยงาน มีระเบียบวินัย และมีอุดมการณ์รักชาติ

1.5 ศูนย์การบินทหารบก มีอากาศยานแบบใหม่และเครื่องช่วยฝึกบินจำลองที่ทันสมัย

1.6 ศูนย์การบินทหารบก มีโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และสวัสดิการที่เพียงพอและเหมาะสม

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

2.1 อากาศยานบางแบบล้าสมัยและงดบินเป็นจำนวนมาก

2.2 ศูนย์การบินทหารบก ขาดเอกภาพในการบริหารจัดการอากาศยาน รวมทั้งการส่งกำลังและการซ่อมบำรุงอากาศยาน

3. โอกาส (Opportunities)

3.1 กองทัพบกมีนโยบายให้หน่วยพัฒนากำลังพลเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และรองรับการ เปลี่ยนแปลงสู่เทคโนโลยี ดิจิทัล

3.2 ปัจจุบันภารกิจของกองทัพบกมีหลากหลาย ส่งผลดีต่อการพัฒนา หน่วย โดยมีโอกาสจะได้รับแรงสนับสนุนรอบด้าน

3.3 การได้รับอากาศยานแบบใหม่ๆมาบรรจุ ทำให้สามารถนำ เทคโนโลยีด้านการบินที่ทันสมัยมาช่วยในการปฏิบัติงานสะดวก รวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.4 การปฏิบัติภารกิจปรากฏภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพบกต่อ ประชาชนในด้านการให้ความช่วยเหลือต่อส่วนรวม ด้านการอำนวยความสะดวก ด้าน ความรวดเร็ว และด้านความคุ้มค่าของการจัดหาอากาศยาน

4. อุปสรรค (Threats)

4.1 ศูนย์การบินทหารบก ได้รับการแบ่งมอบงบประมาณอย่างจำกัด มี ผลกระทบต่อการดำรงสถานภาพความพร้อม

4.2 อากาศยานที่ได้รับการบรรจุมีหลายแบบ ทำให้ต้องเรียนรู้หลายด้าน

4.3 การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดทำให้ต้องมีการ ปรับเปลี่ยนแนวทางการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และปรับเปลี่ยนทัศนคติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทางด้านการบินเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรด้านการบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ตามแนวคิดทฤษฎีการบริหารทรัพยากร (4M)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งสำคัญด้านการบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 จำนวน 10 นาย เพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดในการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการบินในเบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก โดยยึดถือแนวคิดทฤษฎีการบริหารทรัพยากร (4M) เป็นหลัก ประกอบด้วย ด้านบุคลากร (Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านทรัพยากร (Material) ด้านการจัดการ (Management) ซึ่งสรุปผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ปรากฏว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนี้

1. ด้านบุคลากร (Man) นักบินนับเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีสำคัญในการปฏิบัติการภารกิจ และต้องได้รับการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความชำนาญ ภาวะผู้นำ และจริยธรรมด้านการบิน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับด้านเทคโนโลยีด้านการบินที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และต้องได้รับการตรวจสอบฝีมือบินเป็นประจำเพื่อวัดระดับการพัฒนาและความปลอดภัยในขณะที่ทำการบิน และจะต้องหมั่นเรียนรู้พัฒนาตนเอง ทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านงบประมาณ (Money) ภายใต้งบประมาณจำกัดเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำของประเทศทำให้ขาดการต่อเนื่องในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการบิน หรือการจัดหาเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูงเพื่อพัฒนาเสริมทักษะ ความชำนาญด้านการบิน แต่อย่างไรก็ตามหน่วยอาจจะกำหนดนโยบายและแสวงหาโอกาสในการแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ ประสบการณ์ กับหน่วยบินทั้งจากภายในประเทศและหน่วยบินจากต่างประเทศเมื่อมีโอกาสอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนาทั้งด้านความคิด และมุมมองด้านการบินในยุคปัจจุบันเพื่อพัฒนาต่อยอดต่อไป

3. ด้านทรัพยากร (Material) การพัฒนาทักษะ และความชำนาญด้านการบินให้มีขีดความสามารถที่สูงนั้นมีความจำเป็นจะต้องทำการฝึกกับ อากาศยานจริง อย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม การฝึกบินกับอากาศยานจริงทำให้ใช้งบประมาณจำนวนมาก และเกิดความสูญเสียทำให้อากาศยานเสียหายได้ในกรณีที่นักบินไม่มีประสบการณ์พอ

ดังนั้น การนำเอาระบบอากาศยานจำลอง (Flight simulator) มาเป็นเครื่องช่วยฝึกจะทำให้ให้นักบินได้ทำการฝึกบ่อยครั้งขึ้น และสามารถเรียนรู้ทักษะการบินในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากระบบอากาศยานจำลอง (Flight simulator) สามารถรองรับการฝึกบินในทุกสภาวะแวดล้อมต่างๆ ได้ครบถ้วน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาในภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่ทำการบิน ซึ่งการฝึกอย่างต่อเนื่องจะทำให้ให้นักบินที่ทำการฝึกบินเกิดความมั่นใจและได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที เมื่อเกิดข้อขัดข้องในระหว่างทำการบินกับอากาศยานจริง

4. ด้านการจัดการ (Management) ซึ่งเน้นในเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอนให้กับนักบินที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ เป็นหลัก โดยเน้นเป็นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหาวิชา และผลลัพธ์ ควรเป็นการสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่เกี่ยวข้องด้านการบินในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การกำหนดสมรรถนะและบทบาทของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากคุณภาพของครูผู้สอนมักเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ยุคศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามสาระวิชา ไปสู่การเรียนรู้ ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนโดยการบอกเล่าความรู้ไม่ได้ แต่ต้องจัดกระบวนการสร้างประสบการณ์ทางตรงให้ผู้เรียน และสนับสนุนให้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านช่องทางต่างๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย โดยครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ปรับเปลี่ยนตัวเองเป็นผู้ฝึกสอน (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ครูควรกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้โดยครูควรจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติ และรู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่างๆ จนทำให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่มาบูรณาการและประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก

การพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกนั้น นับว่าเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์⁶ (Human Resource Development) หรือการพัฒนากำลังคน (Manpower Development) หรือ การพัฒนาและฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ (Training & Development) คือ กระบวนการในการพัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจมีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติ และพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งในการบริหาร การพัฒนาทรัพยากรมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์กรสมัยใหม่ ที่มีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจากการศึกษาสภาวะแวดล้อมด้านเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบันและการรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางยุทธศาสตร์และแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงนำมาสู่แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัด ศูนย์การบินทหารบกดังนี้

1. ด้านการฝึกอบรม

1.1 หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรจะมีความสร้างสรรค์ เนื้อหาท้าทาย และซับซ้อน และเป็นนำเอาบทเรียนและประสบการณ์จากการปฏิบัติมาการประยุกต์เข้ากับบริบท ณ ปัจจุบัน และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นการฝึกอบรมที่จะทำให้ นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์โลกยุคใหม่ และปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่น่าตื่นเต้น หลักสูตรที่เปิดอบรมควรเกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริง

1.2 ครูผู้สอนเองจะต้องเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและให้เป็นประโยชน์ เป็นการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ และต้องมีการสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (create a culture of inquiry) ในศตวรรษที่ 21 เน้นทักษะการเรียนรู้ขั้นที่สูงขึ้น (higher order learning skills) โดยเฉพาะทักษะการประเมินค่า (evaluating skills) จะถูกแทนที่โดยทักษะการนำเอาความรู้ใหม่ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ (ability to use new knowledge in a creative way) มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียน

มีความเป็นคนเจ้าความคิดเจ้าปัญญา (resourceful) ที่ยังคงแสวงหาการเรียนรู้แม้จะสำเร็จการฝึกอบรมออกไป

1.3 ภาพของห้องเรียน จะขยายกลายเป็นชุมชนที่ใหญ่ขึ้น (greater community) มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคปัจจุบัน นอกจากนั้นแล้วนักศึกษามีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (self - directed) มีการทำงานทั้งอย่างเป็นอิสระและอย่างร่วมมือกันกับคนอื่น (Aviation Resource Management : ARM) การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ที่ให้โลกของนักศึกษาและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะ นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษ ความมีภาวะความเป็นผู้นำและเหนืออื่นใด คือ ความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ (the ability to handle knowledge effectively in order to use it creatively) ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญ

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน

ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุคใหม่มีนิสัยใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทำงานเป็นกลุ่มได้ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และความภูมิใจในอาชีพและองค์กรตนเอง รวมถึงความมีอุดมการณ์ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซื่อสัตย์สุจริต สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่สมบูรณ์แข็งแรง เป็นกำลังพลที่มีคุณภาพ มีทักษะ ความรู้ที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีโอกาสการเรียนรู้เท่าเทียมกันและเสมอภาค

2.1 มิติด้านร่างกาย ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุคใหม่ ต้องเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีการพัฒนาการในด้านร่างกายและ

สติปัญญาอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์ในแต่ละช่วงวัย จะเห็นได้ว่า ใครที่เคยอ่านบทพระราชนิพนธ์ พระมหาชนก จะเห็นว่า มหาชนกรอดตายจากเรือล่มได้เพราะมีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ ร่างกายที่แข็งแรง สติปัญญาที่เฉลียวฉลาด และความเพียรที่ถึงพร้อม

2.2 มิติด้านจิตใจ ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุคใหม่ ต้องเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี มิติด้านความรู้ ต้องเป็นผู้มีความรู้ลึกในแก่นสาระของวิชา สามารถรู้รอบตัวในเชิงสหวิทยาการ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.3 มิติด้านทักษะความสามารถ ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสาร ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางสังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะทางอารมณ์ และทักษะการจัดการที่

3. ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง

3.1 ส่งเสริมการฝึกทำการบินกับ เครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง (Flight Simulator) อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ มุ่งเน้นความปลอดภัยและสามารถลดค่าใช้จ่ายในภาพรวมลงอีกด้วย

3.2 กำหนดแนวทางการฝึก โดยใช้สถานการณ์จำลองต่างๆ ที่นักบินต้องเผชิญ เพื่อให้ให้นักบินได้รับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ นำเครื่องขึ้นจนถึงนำเครื่องลงอย่างปลอดภัย ในความเป็นจริงนั้นเราไม่อาจรู้ได้เลยว่า เหตุการณ์อันตรายเหล่านั้นจะเกิดขึ้นเมื่อไร ซึ่งนักบินเองจึงต้องเตรียมตัวให้พร้อมในทุกเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นด้วยเครื่อง เครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง (Flight Simulator)

3.3 ในภาพรวมการทำการฝึกบินกับเครื่องช่วยฝึกบินจำลอง (Flight Simulator) เป็นการเพิ่มทักษะ (Skill) ในการบังคับอากาศยานโดยตรง และเป็นการมุ่งพัฒนาทางด้านการใช้กลไกทางร่างกายให้สัมพันธ์กับสมอง ทักษะด้านการปฏิบัติ และความชำนาญจะเพิ่มมากขึ้นตามชั่วโมงบินที่มากขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการฝึกทำการบินอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการฝึก

โดยส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกเข้าร่วมทำการฝึกต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบความพร้อมและพัฒนาศักยภาพด้านบินในด้านต่างๆ ดังนี้

4.1 ได้รับทราบการประเมินความพร้อมเรื่องความรู้ทั้งส่วนตนเองและภาพรวมของหน่วย เพื่อนำไปสู่การคนคว่าเพิ่มเติมยิ่งขึ้น

4.2 ได้เรียนรู้และฝึกทักษะการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้เครือข่ายจากการฝึก และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ มุมมอง ทักษะคติ มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีร่วมกัน ทำให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกในแต่ละครั้งมาประยุกต์ใช้ได้เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ในอนาคต

4.3 ได้ฝึกทักษะความเป็นผู้นำ การเคารพกฎกติกา และความยืดหยุ่นกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การมีจิตอาสา คุณธรรม คู่ปัญญา พัฒนาการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ

5. การประเมินค่าฝีมือบิน

5.1 ยึดหลักการประเมินค่าฝีมือบินตามระเบียบกองทัพบกที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อตรวจสอบความพร้อม และพัฒนาการด้านการบินของนักบินสังกัดทุกหน่วย

5.2 ประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนวิธีตรวจสอบค่าฝีมือบินให้สอดคล้องกับบริบทหรือภารกิจที่ศูนย์การบินทหารบกได้รับมอบหมาย เพื่อให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกมีทักษะ ความชำนาญ และได้รู้ถึงการปฏิบัติที่จะต้องเผชิญในอนาคตอย่างแท้จริง

5.3 กำหนดให้มีการประเมินค่าความพร้อมทางด้านร่างกาย คุณธรรม จริยธรรม ทักษะคติ ความรับผิดชอบ ความมีภาวะผู้นำทางทหาร และจิตอาสา เพื่อส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ตระหนักถึงความสำคัญด้านการเสียสละต่อประชาชน และความปลอดภัยด้านการบิน

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย เพื่อศึกษาสภาพเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน รวมถึงศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก เพื่อให้ได้รับทราบแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งด้านการบิน และตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561- 2580) ด้านที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ได้เน้นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรและศักยภาพมนุษย์เพื่อความมั่นคงยั่งยืน รวมถึงแผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566 - 2570 ที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางของพัฒนางานด้านกำลังพลในอนาคต ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความรู้ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้เป็นแนวทาง การพัฒนางานด้านกำลังพลของกองทัพบกในภาพรวมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะส่งผลให้กำลังพลของ กองทัพบกสามารถปฏิบัติหน้าที่รักษาความมั่นคงของประเทศ รักษาเกียรติภูมิและผลประโยชน์แห่งชาติ ตลอดจนรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกนั้นจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรมในแต่ละด้านซึ่งประกอบด้วย 1. ด้านการฝึกอบรม 2. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน 3. ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง 4. ด้านการฝึก และ 5. การประเมินค่าฝีมือบิน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาคนคว่าเพื่อหาเหตุผลและข้อมูลสนับสนุนจากเอกสารวิจัย เอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้องกับด้านการบิน และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องด้านการบิน สังกัดศูนย์การบินทหารบก เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับแนวทางที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์

การเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ทั้งในด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน, ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง, ด้านการฝึก และการประเมินค่าฝีมือบิน มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการฝึกอบรม

มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรจะมีความสร้างสรรค์ เนื้อหาท้าทาย ชับซ้อน โดยเน้นให้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภัช เวียงวิเศษ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก⁷ โดยกล่าวถึง ความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพนักบิน เพื่อให้มีขีดความสามารถสอดคล้องกับเทคโนโลยีด้านการบินที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีการทำงานเป็นทีม แก้ปัญหาการทำงานแบบโดดเดี่ยว มีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักบินของหน่วย มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ โดยเน้นเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร การจัดการความรู้ การสืบค้นข้อมูล เพื่อให้แลกเปลี่ยนความรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว ทำให้เกิดประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูงสุดในการทำงาน รวมถึงต้องพัฒนาองค์ความรู้ของนักบินอยู่เสมอ และเสริมสร้างยกระดับการพัฒนา ทักษะการบินให้มีประสิทธิภาพ สร้างปัจจัย และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการความรู้ภายในศูนย์การบินทหารบก โดยเน้นการจัดการความรู้ที่ฝังลึกในตัวบุคคล และความรู้วัฒนธรรมเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มนักบินทหารบก

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน

มุ่งเน้นการพัฒนาทั้ง มิติด้านร่างกาย มิติด้านจิตใจ และมิติด้านทักษะความสามารถ เพื่อส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุคใหม่ต้องเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นผู้นำ มีความเข้าใจสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี และมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริษา อนันทราวัน (2565) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนามนุษย์ให้มี

สมรรถนะหลักความสามารถในศตวรรษที่21⁸ โดยกล่าวถึง สิ่งสำคัญที่องค์กรยุคใหม่ จะต้องเร่งดำเนินการในยุคศตวรรษที่21 คือ การสร้างความทันสมัยและความคล่องตัว รวมถึงการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ โดยองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 1. ความสามารถในการสื่อสาร คือ ความรู้สึกและทักษะของตนเองเพื่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร 2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือเพื่อ การตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม 3. มีภาวะความเป็นผู้นำที่ สามารถแก้ปัญหา ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล และ คุณธรรมจริยธรรม 4. มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนา ตนเอง ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

3. ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง

มุ่งเน้นส่งเสริมการฝึกทำการบินกับ เครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง (Flight Simulator) อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และความปลอดภัย โดยกำหนดแนวทางการฝึก การจำลองสถานการณ์ต่างๆ ที่นักบินต้องเผชิญ เพื่อให้ให้นักบินได้รับมือกับ สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับวารสารด้านการบิน ของ Tamu Smith-Kohls (2563) ในหัวข้อ “ 4 Benefits of Flight Simulator Training When Learning to Fly”⁹ ที่ระบุถึง ประโยชน์ของการฝึกบินกับเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง (Flight Simulator) ที่สามารถทำการฝึกบินได้ทุกสภาพภูมิอากาศ สามารถทำการฝึกบิน ไม่จำกัดจำนวนครั้ง ประหยัดงบประมาณ และสามารถฝึกทำการบินในท่าฉุกเฉิน ซึ่งจะทำให้เพิ่มพูนทักษะการบินและการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการฝึก

มุ่งเน้นส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกเข้าร่วมทำการฝึก อย่างต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบความพร้อมและพัฒนาศักยภาพด้านบินในด้านต่างๆซึ่งมีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภินธา ม่วงศรีงาม (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบินอย่างปลอดภัยของนักบินอากาศยานปีกหมุนสังกัดศูนย์การ บินทหารบก¹⁰ โดยกล่าวถึง กลุ่มนักบินที่มีพฤติกรรมการบินที่ปลอดภัยสูงจะมีลักษณะทาง

จิตที่สำคัญได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการบินอย่างปลอดภัย ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาการฝึกอบรมส่งเสริมให้มีคุณธรรมและจริยธรรมด้านการบินรวมถึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน โดยการสนับสนุนในเรื่องการพัฒนาบุคลากรให้เข้าร่วมทำการฝึก ฝึก งาน และการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของงาน อย่างต่อเนื่อง

5. การประเมินค่าฝีมือบิน

มุ่งเน้นตรวจสอบความพร้อม ทักษะด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกทุกนาย รวมถึงประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนวิธีตรวจสอบค่าฝีมือบินให้สอดคล้องกับบริบทหรือภารกิจที่ศูนย์การบินทหารบกได้รับมอบหมาย โดยกำหนดให้มีการประเมินค่าความพร้อมทางด้านร่างกาย คุณธรรม จริยธรรม ทักษะจิต ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำทางทหาร และจิตอาสา เพื่อส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกตระหนักรู้ถึงความสำคัญด้านการเสถียรต่อประชาชน และความปลอดภัยด้านการบิน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปญญรัฐส์ นำพา และ ญาณัญญา ศิริภัทร์ธาดา (2562) ที่ศึกษาเรื่อง แบบจำลองสมรรถนะของนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน ประสบการณ์การบิน และ นวัตกรรมจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติการบินในประเทศไทย¹¹ โดยกล่าวถึง องค์ประกอบของสมรรถนะ (Competency Elements) ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการบิน ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติที่นักบินแสดงออกมาให้เห็น จากงานที่ทำตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดงาน โดยมีการกำหนดความหมายของแต่ละการกระทำนั้นอย่างชัดเจน รวมทั้งการเฝ้าสังเกตประสิทธิผล (Outcome) จากการปฏิบัตินั้นด้วย โดยมีองค์ประกอบ 8 ประการคือ 1. ความตระหนักรู้ในสถานการณ์ (Situation Awareness) 2. ภาวะผู้นำ (Leadership) 3. การทำงานร่วมกันเป็นทีม (Teamwork) 4. การจัดการการบินด้วยระบบอัตโนมัติ (Flight Path Management Automation) 5. การติดต่อสื่อสาร (Communication) 6. การจัดการภาระงาน (Workload Management) 7. การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา (Decision Making and Problem Solving) และ 8. การบังคับเครื่องบิน (Manual Aircraft Control) ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเติมเต็มความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะของนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน ประสบการณ์การบิน และนวัตกรรมจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติการบิน ซึ่งควรได้รับ การส่งเสริมและพัฒนาต่อไป

สรุปแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก

จากข้อมูลสนับสนุนที่ได้จากงานวิจัยจากภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกนั้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญอย่างยิ่งและควรจะดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินคือปัจจัยสำคัญรวมถึงเป็นกลยุทธ์ที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บังคับบัญชาและองค์กรอื่น ๆ ตลอดจนเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561- 2580) ด้านที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ได้เน้นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรและศักยภาพมนุษย์เพื่อความมั่นคงยั่งยืน รวมถึงแผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566 - 2570 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความรู้ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนางานด้านกำลังพลของกองทัพบกในภาพรวมให้เป็นไปได้ในทิศทางเดียวกันเพื่อให้กำลังพลของกองทัพบกสามารถปฏิบัติหน้าที่รักษาความมั่นคงของประเทศ รักษาเกียรติภูมิและผลประโยชน์แห่งชาติ ตลอดจนรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ดังที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกนั้น จะต้องมีการพัฒนาทั้งในด้าน ความรู้(Knowledge), ทักษะ (Skill), แนวความคิดส่วนบุคคล (Self-concept) , ทศนคติ (Attitude), แรงจูงใจ (Motivation), ภาวะผู้นำ (Leadership) ,คุณธรรมและจริยธรรม,การพัฒนาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ ในการติดต่อสื่อสารทางอากาศกับหอบังคับการบินเพื่อความเป็นมาตรฐานสากล และการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Aviation Resource Management : ARM) เพื่อให้เกิดความปลอดภัยด้านการบิน ซึ่งผู้วิจัยพบว่าแนวทางสำหรับการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินที่ศูนย์การบินทหารบกที่ควรจะต้องเร่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรมในแต่ละด้านซึ่งประกอบด้วย 1. ด้านการฝึกอบรม 2.ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน 3. ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง 4. ด้านการฝึก และ 5.การประเมินค่าฝีมือบิน เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพด้านการบินและสอดคล้องกับเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบันต่อไป

บทที่ 4

บทสรุป

จากโลกปัจจุบันอยู่ในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ทำให้ระบบราชการไทยต้องมีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องมีการพัฒนานโยบาย กฎและระเบียบต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและส่งเสริมการปฏิบัติงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งต้องพัฒนาศักยภาพของกำลังคนภาครัฐให้สอดคล้องและรองรับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและ เสริม สร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยให้คนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครบถ้วน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็น นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัด ของตนเอง และแผนพัฒนาด้านกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2566-2570 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ทักษะ ความชำนาญที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และรองรับ การเปลี่ยนแปลงสู่เทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ศูนย์การบินทหารบกซึ่งเป็นองค์กรหลักที่ รับผิดชอบด้านการบินทหารบก จะต้องมีการพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะนักบิน ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่ควรจะได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเพื่อ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจากการศึกษา สภาพทั่วไปของเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบันพบว่าการพัฒนานำเอาระบบ เทคโนโลยีดิจิทัลมาติดตั้งกับอากาศยาน รวมถึงระบบการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย รวดเร็วยิ่งขึ้น และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกพบว่า สิ่งสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องมีการ พัฒนา ประกอบด้วย 1.องค์ความรู้ 2.ทักษะ 3.แนวความคิดส่วนบุคคล 4.ทัศนคติ 5.แรงจูงใจ 6.การ

พัฒนาด้านความรู้ 7.พัฒนาด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ และ 8.การทำงานร่วมกันเป็นทีม จึงนำมาสู่
บทสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก

1. ด้านการฝึกอบรม

1.1 หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรจะมีความ
สร้างสรรค์ เนื้อหาท้าทาย และซับซ้อน

1.2 ครูผู้สอนเองจะต้องเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็น
ผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็น
เครื่องมือสู่การปฏิบัติและให้เป็นประโยชน์

1.3 ห้องเรียน มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์เพื่อใช้เป็นสื่อ
การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคปัจจุบัน

2. ด้านการพัฒนาคุณภาพนักบิน

2.1 มิติด้านร่างกาย ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุค
ใหม่ต้องเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีการพัฒนาการในด้านร่างกายและ
สติปัญญาอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์ในแต่ละช่วงวัย

2.2 มิติด้านจิตใจ ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกยุคใหม่
ต้องเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจสถานการณ์การ
เปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้เป็นอย่างดี

2.3 มิติด้านทักษะความสามารถ ส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบิน
ทหารบกยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในด้านการคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสาร ทักษะ
ภาษาต่างประเทศ

3. ด้านเครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง

3.1 ส่งเสริมการฝึกทำการบินกับ เครื่องช่วยฝึกเทคโนโลยีสูง (Flight Simulator) อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ มุ่งเน้นความปลอดภัยและสามารถลดค่าใช้จ่ายในภาพรวม

3.2 กำหนดแนวทางการฝึก โดยใช้สถานการณ์จำลองต่างๆ ที่นักบินต้องเผชิญ เพื่อให้ให้นักบินได้รับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

4. ด้านการฝึก

โดยส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกเข้าร่วมทำการฝึกต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อตรวจสอบความพร้อมและพัฒนาศักยภาพด้านบินในด้านต่างๆ

5. การประเมินค่าฝีมือบิน

5.1 ยึดหลักการประเมินค่าฝีมือบินตามระเบียบกองทัพกที่เกี่ยวข้ออย่างเคร่งครัด เพื่อตรวจสอบความพร้อม และพัฒนาการด้านการบินของนักบินสังกัดทุกนาย

5.2 ประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนวิธีตรวจสอบค่าฝีมือบินให้สอดคล้องกับบริบทหรือภารกิจที่ศูนย์การบินทหารบกได้รับมอบหมาย

5.3 กำหนดให้มีการประเมินค่าความพร้อมทางด้านร่างกาย คุณธรรม จริยธรรม ทักษะ ทักษะ ความรับผิดชอบ ความมีภาวะผู้นำทางทหาร และจิตอาสา เพื่อส่งเสริมให้นักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ตระหนักรู้ถึงความสำคัญด้านการเสียสละต่อประชาชน และความปลอดภัยด้านการบิน

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบกดังกล่าว หากมีการนำไปใช้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรนำแนวทางการพัฒนาดังกล่าวไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของหน่วยงาน ตามความเหมาะสม ซึ่งวิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอาจจะมี ความแตกต่างกันตามบริบท หลักการบริหารของผู้บริหาร คติคุณของผู้บริหาร ศาสตร์และศิลป์ของการบริหาร

2. ควรมีการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาดังกล่าวเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นตามเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมองค์กร อย่างไรก็ตามท้ายที่สุดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการย่อมส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพไม่มากนักน้อย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในเรื่องนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพแวดล้อมเทคโนโลยีด้านการบินในยุคปัจจุบัน และการรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจนกระทั่งทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก และนำไปสู่แนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการบิน ของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก อย่างไรก็ตามหากมีการนำแนวทางดังกล่าวไปศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาด้านการบินของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก ในแต่ละปัจจัย ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และควรมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยใดเป็นหลัก ซึ่งจะทำให้การวิจัยมีมิติมากยิ่งขึ้น และมีข้อมูลที่มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น

2. ควรจะมีการระบุกิจกรรมที่ชัดเจน โดยทดลองให้กลุ่มเป้าหมายอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน แต่กำหนดแนวทางในการทำกิจกรรมที่แตกต่างกัน และประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งก่อนและหลัง ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร จะทำให้ทราบว่ากิจกรรมนั้นๆมีผลต่อการพัฒนาบุคลากรหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. [อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก https://www.senate.go.th/assets/portals/13/files/รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร_พ.ศ._2560.pdf
2. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์.ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา. [อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก http://plan.bru.ac.th/ยุทธศาสตร์ชาติ_20_ปี_พ.ศ._2561-2580
3. เทคโนโลยีด้านการบินในยุคดิจิทัล. [อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Aviation_in_the_Digital_Age
4. นโยบายด้านการพัฒนากำลังพลกองทัพบก. [อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก <https://dop.rta.mi.th/ITA/images/pdf/o25.pdf>
5. บทบาทและภารกิจ ของศูนย์การบินทหารบก. [อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ศูนย์การบินทหารบก>
6. โสภณ ชยามฤต. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลขององค์การภาครัฐ และ เอกชน. Received August 8, 2020; Revised September 13, 2020; Accepted March 10, 2021
7. พันเอก ศุภชัย เวียงวิเศษ.แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของนักบินสังกัดศูนย์การบินทหารบก.นักศึกษาวិทยาลัยการทัพบก พ.ศ. 2563
8. มาริษา อนันทรวัน. การพัฒนามนุษย์ให้มีสมรรถนะหลักความสามารถในศตวรรษที่ 21. วารสารการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (เดือน มกราคม-มิถุนายน 2565)
9. Tamu Smith-Kohls. 4 Benefits of Flight Simulator Training When Learning to Fly. Revised August 12, 2020 [อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก : <https://calaero.edu/benefits-flight-simulator-training/>

10. ศุภินธา ม่วงศรีงาม. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบินอย่างปลอดภัยของนักบินอากาศยานปีกหมุนสังกัดศูนย์การบินทหารบก.[อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก: <http://bsris.swu.ac.th/thesis/47299080045RB899f.pdf>
11. ปุณณัฐส์ น้าพา และ ญาณัญญา ศิริภัทร์ธาดา.แบบจำลองสมรรถนะของนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน ประสบการณ์การบิน และนวัตกรรมกรรมการจัดการที่มผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติการบินในประเทศไทย.[อินเทอร์เน็ต] เข้าถึงได้จาก: <https://so04.tci-thaijo.org> > article > download

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก เชิดศักดิ์ พรหมลังค์

วัน เดือน ปีเกิด 15 มิถุนายน 2518

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2543 ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมสำรวจ
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2559 - 2561 ผู้บังคับกองพันบินที่ 9

พ.ศ. 2561 - 2563 หัวหน้าส่วนการบิน กรมบิน

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2564 - 2566 หัวหน้ากองยุทธการและการข่าวศูนย์การบิน
ทหารบก